„UNIVERSUL" IN ARDEAL

ANCHETELE NOASTRE

DIN NEVOILE EDILITARE ALE ORAŞULUI TURDA

Catedrala ortodoxă din Turda

Turda, 1 Aprilie

Faţă de ceeace era oraşul Turda înainte de 1918 şi cum e astăzi, hotărît lucru că s'au făcut însemnate progrese. Aşa că astăzi e aproape de nerecunoscut vechea Turdă, cu străzile desfundate, din care chiar strada principală dela gară pînă în centru oraşului, avea nişte gropi mari şi cu o murdărie de nedescris.

Astăzi, Turda are un aspect cu totul deosebit. Fiind străbătut de la Sud la Nord de şoseaua naţională Bucureşti — Cluj — Oradea, chiar în primăvara acestui an a fost terminată pavarea acestei şosele ce străbate oraşul în lungimea lui şi care pînă acum era pavată numai dela gară pînă în centrul oraşului în care sunt şi două mici parcuri. In cei douăzeci de ani ce s'au scurs dela unire s'a lucrat şi la amenajarea celorlalte străzi. Turda fiind un oraş industrial s'a clădit mult aşa că este în plină ascensiune.

Dar tot ce s'a făcut la Turda nu s'a făcut după un plan sistematic.

Odată instalată la primărie noua conducere, ce numai are de satisfăcut o clientelă politică, fiind numit primar d. prim preşedinte de tribunal Alexandru Pătărăgeanu, un cunoscător al problemelor edilitare din acest oraş, a dat dispoziţii serviciului tehnic al primăriei să întocmească un plan edilitar, ce va fi pus în aplicare odată cu noul an bugetar

In acest plan se prevede o mai bună îngrijire a oraşului, apoi pavarea străzilor.

Parcul oraşului cu arbori mari, cum în puţine oraşe se află, a fost lăsat în completă părăsire. Aleele n'aveau nici o îngrijire, nu mai vorbim de băncile rudimentare. Malul Arieşului ce putea să formeze partea cea mai frumoasă a parcului, a fost lăsat în voia Domnului, ba aci era locul unde se aruncau gunoaiele.

Dar acest parc, de multe ori noaptea, rămînea în întuneric, sau era luminat cu unul sau două becuri, de aceea nu putea fi loc de plimbare şi recreare, căci mulţi evitau trecerea prin el în timpul nopţii.

Acum s'a terminat şi cu această situaţie, căci în mijlocul parcului se va face un chioşc în stil romînesc pentru muzică şi o terasă; aleele vor fi frumos aranjate, se vor face straturi de flori, iar terenurile de tenis vor fi amenajate.

Şi dacă acest lucru umple de bucurie pe toţi cetăţenii acestui oraş, apoi mai aşteptăm ca şi piaţa Mihai Viteazul ce se află în centrul oraşului să fie deasemenea amenajată.

Nu se mai poate să rămînă maghernţele de lângă biserica romano-catolică din faţa tribunalului şi pe unde trece şoseaua naţională, pe care circulă şi atîţia străini.

Toate acestea par'că au fost sămănate în toată piaţa, de diferite mărimi şi forme, care strică tot aspectul acestei pieţe.

Pentru cocioabele de lângă biserica romano-catolică, consiliul de igienă de mult a luat o hotărîre să le dărîme, hotărâre ce a fost aprobată şi de minister, şi totuşi nu s'a luat nici o măsură pentru ducerea la îndeplinire a acestei hotărâri.

Cât priveşte chioşcul şi pompele de benzină nici n'au avut o aprobare a consiliului de igienă, aşa că au fost construite cu o aprobare, dată în mod abuziv.

Dar tot în această piaţă, lîngă un mic parc de flori, staţionează trăsuri, unde se face totdeauna murdărie, de aceea n'ar fi rău dacă şi pentru trăsuri s'ar găsi alt loc.

D. primar Alexandru Pătărăgeanu — suntem siguri — îşi va lega numele de multe realizări frumoase.

VASILE LAZARUC

La Arad cârciumile pot fi la o distanţă mai mică de 100 metri de şcolile primare?

In atenţia ministerelor de finanţe şi educaţie naţională

Arad, 31 Martie

Inainte cu câteva săptămâni cârciuma „La calul alb", situată în colţul străzilor Virginia Hotăran şi Colonel Paulian, la o distanţă mai mică de 100 metri de şcoala primară de fete 17, a fost închisă, spre bucuria părinţilor, ai căror copii nu mai erau obligaţi să treacă, în drumul lor spre şcoală, pe dinaintea cârciumii. Dar liniştea şi bucuria aceasta n'a durat mult, căci un nou cârciumar a închiriat fostul local „La calul alb", a început lucrările de reparare şi transformare, cu scopul de a deschide un nou debit de băuturi spirtoase. Văzând lucrul acesta d-na Ana Mihalache directoarea şcoalei primare, bazându-se pe art. 190 din legea învăţământului primar, a făcut intervenţiile necesare pentru a împiedeca deschiderea cârciumei. In raportul său, d-na Mihalache a arătat că dela şcoală până la cârciumă sunt numai 68 metri, deşi în lege se prevede precis, că debitele de băuturi spirtoase — cârciumile şi restaurantele — nu pot fi plasate decât la distanţa minimă de 100 metri de şcoalele primare. Se pare, însă, că autorităţile financiare în atribuţiunile cărora cad cârciumile şi restaurantele şi eliberările autorizaţiunilor respective, nu vor să ţină seama de această prevedere a legii, iar măsurătoarea au făcut-o din usa cârciumii până în poarta şcoalei, numai în felul acesta putând obţine distanţa legală de 100 metri între cârciumă şi şcoala primară.

Evident, interpretarea legii în felul acesta este tendenţioasă şi tinde să favorizeze pe noul proprietar al cârciumei si să prejudicieze interesele şcoalei primare. Or, lucrul acesta este inadmisibil. In mod normal trebue să primeze interesele şcoalei primare, care trebue ferită de orice influenţe rele. Şi în această ordine de idei, trecerea fetelor, în drum spre şcoală, pe dinaintea cârciumii din colţul străzilor Colonel Paulian şi Virginia Hotăran, numai un exemplu şi un îndemn spre o viaţă morală curată nu poate fi, căci e cunoscută de toată lumea atmosfera ce domneste în cârciumi şi mai cu seamă în cele din apropierea gărilor, cum e cazul de faţă. Deci încă odată, interesele şcolare nu pot fi neglijate în favoarea cine ştie cărui cârciumar.

Pentru a împiedeca crearea acestei situaţiuni imposibile şi imorale în acelaş timp, atragem asupra chestiunii, atenţiunea ministerelor educaţiei naţionale şi de finanţe.

Un proces interesant la tribunalul din Dej

Un notar român, acuzat că nu vrea să treacă pe români la unguri, este achitat

Dej, 30 Martie

In faţa secţiei a doua a tribunalului din localitate a venit spre judecare procesul intentat notarului Victor Chezan din comuna Sic pentru refuz de serviciu legal.

Autoritatea bisericii reformate din Sic a determinat pe doi locuitori să părăsească religia strămoşească gr. cat. şi să treacă la cea reformată. D. notar Victor Chezan a fost solicitat să le facă formele de trecere. Sesizat de cele puse la cale de preotul ungur, parohul român unit, după dresarea procesului verbal cuvenit a înaintat contestaţie pe motiv că cei doi renegaţi nu şi-au lichidat obligaţiunile faţă de cultul greco-catolic, iar d. notar Chezan a refuzat să efectueze trecerea lor la confesiunea reformată.

Preotul reformat şi cei doi trădători au reclamat cazul parchetului Someş şi prin avocatul ungur dr. Walther Carol au cerut pedepsirea notarului, bun român şi corect funcţionar, care şi-a dovedit încă odată dragostea de neam şi lege.

Completul de judecată a fost format din d-nii: Eniu, preşedinte, dr. Iacobescu, jude-referent, parchetul fiind reprezentat prin d. procuror Simion Banu, iar apărarea susţinută de avocatul dr. Iacob Butta.

In urma cuvântului părţilor şi pledoariei apărării, tribunalul, de pe scaun, a pronunţat achitarea inculpatului Victor Chezan, care de atâtea ori a demonstrat cu fapte că e bun român şi zelos funcţionar.

Sentinţa a provocat o frumoasă impresie şi o deosebită satisfacţie în sânul opiniei publice româneşti şi creştineşti.

Conflictul dintre asoc. sportivă „AMEFA" şi primăria din Arad din nou la ordinea zilei

Evacuarea de pe terenul din Calea Victoriei a fost suspendată.— Cum împiedică asociaţia sportivă AMEFA improprietărirea unui insemnat număr de indreptăţiţi. — Un lucru pe care nu-l putem înţelege

Arad, 2 Aprilie

Despre conflictul dintre primăria oraşului nostru si clubul sportiv minoritar „AMEFA" am mai scris, în câteva rânduri. Acum, producându-se fapte noui, le vom reda, făcând şi un scurt istoric al conflictului pentru a evidenţia încăpătânarea cu care conducătorii clubului „AMEFA" se pun în calea unui important deziderat al arădanilor: românizarea oraşului.

Inainte cu 7—8 ani, primăria a închiriat clubului „AMEFA" un teren din calea Victoriei, unde membrii clubului si mai cu seamă echipa de football, să-şi facă antrenamentul. Suma anuală ce clubul „AMEFA" o plătea primăriei pentru acest teren nu conteză şi nu a contat niciodată Şi „AMEFA" s'a instalat pe teren, l-a îngrădit şi l-a amenajat pentru a corespunde scopurilor urmărite.

Iată, însă, că în cursul anului trecut, primăria a primit din partea ministerului de interne mai multe cereri ale unor îndreptăţiţi la locuri de case, cari însă au fost omişi cu ocazia împroprietăririlor făcute în trecut, cereri aprobate de min'ster şi cari trebuiau satisfăcute. La aceste s'au adăugat altele şi primăria a căutat terenul potrivit, unde să le facă. In cursul cercetărilor s'a ajuns la concluzia că singurul teren potrivit, este cel închiriat clubului sportiv „AMEFA" şi a terenurilor învecinate. Odată stabilit acest lucru, primăria a luat contact cu asociaţia „AMEFA", cerându-i să cedeze terenul şi oferindu-i în schimb altul, în altă parte a oraşului, clubul urmând să-şi ridice lucrările şi să le transporte pe noul teren, ce i s'a pus la dispoziţie.

Conventia a fost acceptată, dar la câtva timp, conducerea clubului a făcut o acţiune la curtea administrativă locală din Timişoara, în care contesta primăriei dreptul de a denunţa contractul de închiriere înainte de termen. Curtea locală administrativă din Timisoara şi-a declinat competinţa, iar pe cale de apel, chestiunea a ajuns în faţa Curţii superioare administrative. Si aceasta şi-a declinat competinta iar clubul „AMEFA" a făcut recurs înaintea Curţii de casaţie.

Odată cu acţiunea clubului, primăria a făcut o cerere la judecătoria mixtă din localitate, cerând ordonarea evacuării, ceeace s'a şi făcut. Contra deciziei de evacuare, clubul „AMEFA" a făcut apel la tribunal, dar aici hotărîrea primei instante a fost menţinută şi apelul respins.

Cum îndeobşte e cunoscut, hotărârile instantelor de apel sunt executorii indiferent de apel clubul „AMEFA" a cerut Curtii superioare administrative să suspende decizia de evacuare dată de tribunalul Arad până la judecarea recursului de către Inalta Curte de casatie. O hotărîre în acest sens a si fost dată si comunicată la Arad, iar procedura de evacuare suspendată până când Curtea de casatie se va pronunta dacă judecarea contestatiei înaintată de clubul AMEFA cade sau nu în competinţa Curţilor administrative.

Dacă hotărîrea Curtii de casatie va fi afirmativă, atunci întreaga chestiune va fi reluată de la început.

Acesta este stadiul actual al conflictului dintre primărie şi clubul minoritar „AMEFA"

Privit lucrul prin altă prismă, el prezintă o serie de curiozităţi, cari nu trebuesc lăsate nemarcate.

Astfel, prin actiunea dusă de clubul „AMEFA" actiune menită să lungească la infinit părăsirea terenului din calea Victoriei se tinde la împiedecarea împroprietăririlor ce primăria urmează să le facă, împroprietăriri ce ar crea la Arad, un număr de peste 60 noui proprietari imobiliari, toţi români, făcând în felul acesta să crească procentul românilor proprietari din oraş, micsorând pe cel al minoritarilor. Actiunea aceasta a clubului „AMEFA", este explicată de faptul că el este compus şi condus numai de minoritari şi de un mic număr de români inconştienţi, cari s'au lăsat atraşi de măguliri ruşinoase şi titlurile pompoase ce ungurii ştiu aşa de bine să le acorde...

Şi ca să se vadă şi mai bine intenţiunile clubului „AMEFA" în tărăgănarea conflictului cu primăria, vom reaminti aci că i s'a pus la dispoziţie un alt teren tot aşa de mare şi de bun ca şi cel din calea Victoriei, dar pe care refuză să-l primească. Refuzul acesta al clubului „AMEFA" este greu de înţeles dacă nu chiar imposibil. Şi iată de ce: membrii şi jucătorii „AMEFEI" au folosit terenul din Calea Victoriei numai pentru antrenament, acolo nejucându-se nici odată nici un fel de match şi neorganizându-se nici o competiţiune sportivă. Toate matchurile şi competiţiunile sportive ale clubului „AMEFA" au fost organizate pe terenul clubului „Gloria". Singura excepţiune sau cauză a refuzului „AMEFEI" pare să fie depărtarea terenului, dar aceasta, odată ce pe acel teren nu se joacă nici un match sau nu se aranjează nimic oficial, nu contează. Mai poate veni în discuţie numai distanţa mare ce trebue să o parcurgă până la noul teren jucătorii cu ocazia antrenamentelor. Dar şi în chestiunea aceasta s'ar putea face ceva: terenul sportiv al clubului „Gloria" este aproape în centrul oraşului şi „AMEFA" şi-ar putea organiza şi ţine acolo ustensiliile sportive cum le-a ţinut şi înainte de a avea terenul din Calea Victoriei. Insă, se pare, că lucrul acesta nu voeşte să-l facă pentru a nu da nici un ban într'o mână românească, în speţă, clubului românesc „Gloria".

Pentru ce „AMEFA" nu voeşte să simplifice lucrurile în felul arătat de noi, aranjând în acelaş timp şi necesităţile oraşului şi ale ei proprii, se vede clar din reportaţul nostru şi nu mai e nevoe să precizăm aci, că toate încurcăturile le face pentru a pune piedici actiunii de românizare a oraşului. Atitudinea aceasta a „AMEFEI" e cu atât mai ciudată cu cât datorită situaţiei sale din clasamentul campionatului naţional are pretenţia să reprezinte culorile Romăniei în Cupa Europei Centrale, ca a doua echipă românească. Or, dorinţa aceasta şi cu faptele ei nu sunt deloc de acord!...

—xxx●xxx—

Activitatea cooperativei de consum „A. Bârseanu" Sibiu

Sibiu, 1 Aprilie

Cu mai greutăţi începe şi comerţul românesc să ia avânt şi în oraşul nostru Datorită străduinţelor d-lui I. N. Ciolan, s'a înfiinţat în anul 1935 cooperativa de consum: „A. Bârseanu". Deşi are numai doi ani de activitate, a dat roade frumoase şi promiţătoare.

La adunarrea generală din 31 Martie, d. I. N. Ciolan, preşedintele acestei cooperative, a arătat că cooperativa are 139 membri: toţi români, şi un capital de 230.000 lei, cu un volum de afaceri în anul 1937 destul de mare: s'au cumpărat mărfuri în valoare de 10 333.437 de lei şi s'au vândut de 8.656.052 de lei.

La urmă d. inspector Mina Grădinaru face un călduros apel la membri să se străduiască să atragă cât mai mulţi membri în folosul comerţului românesc, căci partea socială e de 1000 lei şi se poate plăti în timp de doi ani de zile.

Importante realizări edilitare in oraşul Alba-Iulia

Alba-Iulia, 31 Martie

Dela venirea în fruntea oraşului nostru a d-lui magistrat Petre Vasiliu, au început serioase refaceri edilitare în localitate

Intreg oraşul a devenit un vast câmp de muncă unde se lucrează în continuu. Un nepreţuit sprijin îl dau premilitarii sub comanda d-lui maior Jocu.

O mare îmbunătăţire s'a adus serviciului pompierilor care a fost înzestrat cu pompă motorizată, putând fi utilizată pentru mai multe servicii.

Din Piaţa Mihai Viteazul — care are o suprafaţă de cca. 100.000, m. p. — s'a ridicat întreg pavajul, urmând ca acolo să se amenajeze un frumos parc, care va schimba cu totul aspectul oraşului.

Pentru înfrumuseţarea oraşului, s'au făcut însemnate plantări de pomi pe diferite străzi; cu piatra ridicată din piaţa Mihai Viteazu,, se va pava un mare număr de străzi laterale.

Parcul „Eroilor" recent înfiinţat — care a deschis o frumoasă perspectivă porţilor cetăţii, — va fi împodobit cu arbori.

Se va mai amenaja în jurul monumentului martirilor Horia, Cloşca şi Crişan un frumos parc care va domina întregul şes al Mureşului.

S'a hotărît ridicarea unei noi pieţe cu hale, modernizând astfel sistemul de alimentare a oraşului, care din acest punct de vedere se afla într'o stare jalnică.

Intru cât oraşul este situat pe un teren mlăştinos, s'a dispus asanarea mai multor terenuri, cari prin miasmele răspândite constituiau un permament pericol pentru sănătatea publică. In primul rând, va fi asanată mlaştina din faţa gării, proprietatea Asoc. de păsunat a foştilor iobagi.

S'a mai pus de urgenţă în proect construirea unei noui cazărmi pompierilor actuala nefiind corespunzătoare.

Bine ar fi dacă d primar ar avea în vedere şi problema luminatului oraşului.

Populaţia oraşului plăteşte un kw. curent cu lei 17.

Nu credem că mai este în toată ţara un oraş care să plătească electricitatea atât de scump.

Procesul fraudelor dela liceul industrial din Satu-Mare

Satu-Mare, 2 Aprilie

Marţi, 29 Martie, a venit spre judecare în faţa tribunalului, prezidat de d. judecător Alexandru Popu, asesor d. Alexandru Boceanu, fotoliul ministerului public fiind ocupat de d. procuror dr. Ioan Maloreanu, procesul fraudelor dela liceul industrial din localitate, fostă şcoala de arte şi meserii.

Pe banca acuzaţilor figurează principalul acuzat Ştefan Focşa, fostul director al şcoalei, Carol Gerzséni, fost contabil şi comerciantul Samoilă Schön, proprietarul unui magazin de textile din localitate.

Ştefan Focşa, fostul director al liceului industrial, este trimis în judecată pentru delict de gestiune frauduloasă, delapidare cu falş, şantaj, luare de mită şi înşelăciune.

Fostul contabil Gerzsény este acuzat de înşelăciune şi delict de delapidare cu falş, iar comerciantul Schön pentru complicitate la delictul de delapidare.

INTEROGATORIUL ACUZAŢILOR

Iată pe scurt faptele, cari se pun în sarcina acuzatului Focşa, după urma cărora ar fi păgubit şcoala cu vre-un milion de lei: o afacere cu 6000 metri cubi lemne de construcţie dela C.A.P.S., trafic cu banul public, neinregistrând o sumă de 106 mii lei precum şi cu bonuri de impozit, plătind unor furnizori în loc de numerar, bonuri; a luat dela doi funcţionari minoritari şperţ de 10 mii lei, ameninţându-i că dacă nu vor plăti această sumă va interveni să nu li-se aranjeze drepturile la pensie; a făcut cumpărături de la comerciantul Schön în valoare de 4000 lei, luând însă facturi de 15.000 lei; cheltueli abuzive de deplasare; sustragere de vase de bucătărie procurate pe seama şcoalei; procurare de articole farmaceutice pentru şcoală precum şi cosmetice cari erau folosite de elevi; procurări de rechizite pe seama şcoalei, însă în loc de cărţi se furnizaseră romane, tocuri rezervoare, etc.; raporturi falşe şi mincinoase; prezentare falşă ministerului că şcoala ar avea datorii; împrumuturi abuzive din zestrea şcoalei; abuzuri cu comenzi în dauna statului şi particularilor; ridicarea arbitrară a unui plus de casă.

In interogatoriul său, acuzatul neagă faptele cari i-se pun în sarcină, dând explicaţii la fiecare punct.

Acuzatul Gerzseny, în schimb recunoaşte în parte şi anume că a sustras vre-o 40 mii lei.

DECLARAŢIILE EXPERŢILOR ŞI MARTORILOR

D. inspector general Aurel Lapedatu declară că l-a surprins cu un deficit al şcoalei de 800 mii lei. Aceasta e posibil, neîncasându-se ordonanţe şi datorii dela diferite firme. După d-sa, liceul industrial a fost un model; cel mai bun din ţară.

D. inspector Emil Pitea, căruia avocatul acuzatului îi contestă valabilitatea expertizei, delegat expert din partea tribunalului, într'o lungă depoziţie aduce grave acuzaţii fostului director Focsa, susţinând că ar fi păgubit statul şi şcoala cu 1.118.382 lei.

Inspectorul Constantin Micu-lescu, căruia deasemenea i-s'a contestat valabilitatea rapoartelor, a declarat că acuzatul nu s'a conformat legii contabilităţii publice, făcând cheltueli peste prevederile bugetare. D-sa imputâ acuzatului mai puţin decât antecesorul 750.034 lei.

D. insp. Vasile Dragomir arată că s'a abuzat cu cheltuelile de deplasare.

D. insp. Gheorghe Popa, şeful regiunei Cluj, depune favorabil; după d-sa, această şcoală este cea mai bună din Ardeal.

Mai depun: d. prof. Dobrescu Constantin din Bucuresti, care declară că pentru mobilele comandate a plătit şi bonuri precum şi d. dr. Oros, care arată că d-sa, n'a prescris decât medicamente pentru şcoală şi nu obiecte cosmetice.

Şedinţa s'a amânat apoi în continuare la 31 Martie, când au fost ascultaţi mai mulţi martori.

D. ing. Petru Marcu, actualul director al liceului industrial, s'a constituit parte civilă cu suma de 1.058.000 lei.

—xxx●xxx—

M. S. Regele botează un copil din jud. Sibiu

2 Aprilie

Duminică, 3 Aprlie se va oficia în biserica ortodoxă din Ocna Sibiului slujba încreştinării celui de al 10-lea copil al locuitorului Lazăr Cojocariu, care a obţinut din partea M. S. Regelui Carol II. Inalta cinste de a fi naşul noului născut. La săvârşirea acestui act M. S. Regele va fi reprezentat prin d. col. Mihail Cămărăşu, noul prefect al judeţului. In numele I. P. S. Nicolae al Ardealului, slujba botezului va fi oficiată de părintele Partenie Popa.

Vor participa reprezentanţii autorităţilor din Sibiu şi Ocna Sibiului.

Reînfiinţarea Camerei de muncă din Sibiu

Sibiu, 31 Martie

Am arătat în coloanele acestui ziar, dorinţa muncitorilor din Sibiu şi împrejurimi, de a-şi redobândi Camera de muncă şi, să nu mai depindă de cea din Craiova, care este prea departe de nevoile şi trebuinţele muncitorimii de aici.

S'a admis reînfiinţarea Camerei de muncă în municipiul Sibiu pentru trei judeţe: Sibiu, Târnava Mare şi Târnava Mică, cu următoarea comisie interimară: dr. Aurel Vasiu, preşedinte, V. Vezan delegatul ministerului; la secţia funcţionarilor particulari au fost numiţi dr Aurel Vasiu, ing. St. Roşca şi Gh. Milea; la secţia muncitorilor; O. Comşa, P. Simtion şi C. Nicolau iar la secţia meseriaşilor: N. Haiduc, A. Trifan, N. Grama, iar secretarul d. I. Baciu.

Miercuri d. preşedinte al Camerei, dr. Aurel Vasiu, împreună cu comitetul au depus jurământul pe noua Constituţie în prezenţa d-lui Basil Târnăveanu, inspector central al muncii, asistat de preoţii G. Bozocea şi N Belaşcu, şi în prezenţa d-nei E. Ieşanu, directoarea şcoalei de ucenice, dr. Barbat secretarul municipiului; prof. Martin, preşed. Camerei de Industrie şi comerţ, N. Bozdoc secretarul acestei camere, dr. Sasu dela chestura poliţiei dr. Muţiu secretarul prefecturii avocat Munteanu etc.

D inspector Basil Târnăveanu deschide apoi adunarea şi arată necesitatea reînfiinţării acestei camere într'un mediu românesc.

D. preşedinte spune că reînfiinţarea camerei de muncă corespunde unui act de justiţie şi pentru aceste trei judeţe al căror număr de muncitori se ridică la 25.000.

Promite că îşi va da toată silinţa ca să contribue intens la uşurarea necazurilor muncitorilor, în special ale celor români, cari sunt mai oropsiţi. Asta nu înseamnează că elementul minoritar va fi nedreptăţit.

Mai vorbesc d-nii dr. Bărbat, secretarul municipiului, care spune că municipiul va da tot sprijinul. Aceleaşi promisiuni le face şi d. Bozdoc, secretarul camerei de industrie şi comerţ.

D. S. Cosma, directorul şcoalei de ucenici, îşi exprimă mulţumire căci prin reînfiinţarea acestei camere se va putea soluţiona mai uşor problemele tineretului muncitoresc, iar muncitorul P. Simtion spune că pentru muncitori, prin înfiinţarea acestor camere, vor veni zile mai bune.

—xxx●xxx—

Ţăran omorât de un taur

Dej, 31 Martie

Gheorghe Pop, în vârstă de 76 ani, îngrijitorul taurului din comuna Nicula, după monta unei vaci voind să ducă taurul în grajd spre a-l lega, din nebăgare de seamă, i-a scăpat din legătoare. Infuriat taurul s'a întors împotriva lui Pop pe care l-a lovit cu coarnele în regiunea toracică. Nefericitul sătean a avut o emoragie internă în urma căreia a încetat din viaţă.

—xox—

TG.-MUREŞ

COPIL OPARIT. — In comuna Băla, copilul Marin Augustin în etate de 2 ani, jucându-se în curte pe lângă un cazan cu apă fierbinte, la un moment dat a căzut în el.

La ţipetele copilului au sărit părinţii cari erau ocupaţi în casă cu lucrul şi l-au scos afară.

Din cauza arsurilor căpătate, copilul a încetat însă din viaţă după 8 zile de chinuri.

DELA TRIBUNAL. — In toamna anului trecut, la cârciuma-bodegă a lui Olasz din strada I. G. Duca, iscându-se o ceartă între 2 cheflii: tâmplarul Ioan Ghibut şi şoferul Emil Bontea, cearta la un moment dat a degenerat în bătae, în timpul căreia şoferul Bontea văzându-se în pericol, a scos un cutit cu care a înjunghiat pe rivalul său Ghibut, care în stare gravă a fost transportat la spitalul civil de stat unde i s'au dat primele ajutoare, scăpând cu viaţă.

Tribunalul în urma ascultărei martorilor şi a desbaterilor avute, admiţând legitima apărare a achitat pe şoferul Emil Bontea.

PROTESTUL ŞOFERILOR DE PE PIAŢA. — Şoferii de pe piaţa oraşului nostru, au înaintat ministerului de interne un protest contra concurenţei ilicite, pe care le-o fac maşinile de pe piaţă, proprietatea unor funcţionari de stat.

Ei susţin în acest protest, că unii din funcţionari statului din localitate au maşini de lux pe piaţă, inscrise fie pe numele lor, fie pe numele altor persoane.

Şoferii cer să se retragă acestora permisele de taximetre pe piaţă, fiind o incompatibilitate între slujba de funcţionar de stat şi şofer de taximetre.

ORĂŞTIE

RECRUTARILE IN PLASA ORĂŞTIE. — Recrutările în plasa Orăştie se fac între 4—7 Aprilie. In ziua de 6 vor recruta tinerii din oraşul nostru.

PLAGA CERŞITULUI. — Cu toate dispoziţiunile autorităţilor curţile cetăţenilor, în deosebi la periferie, sunt incontinuu călcate de vagabonzi şi ccerşetori cari acostează pe oameni în case, ca şi pe la răspânţiile străzilor.

DELA JUDECATORIA MIXTA. — Circumscriptia judecătoriei mixte Orăştie este una din cele mai întinse şi mai active din jud. Hunedoara. In fruntea ei sunt d-nii şef judecător D. Augustin Deac, cu gradul de consilier de Curte de apel; judecător dr. Nic. Finţescu, cu gradul de preşed. de tribunal şi judecători Petre Lazaroniu, iar conducător al Cărţii funduare este directorul Basil Nistor.

In anul 1937, au fost înregistrate 7410 cazuri, inclusiv de c. f.

Din acestea, civile au fost 528, rezolvate 527; penale 1851, rezolvat 1664; funduare 3043 plus rest 200, rezolvate 3168; graţioase 1452, plus 156 rest din anul trecut, rezolvate 1464; diverse 556, toate rezolvate.

MUŞCAŢI DE CAINI TURBATI. — Fratii Zirnstein, fiind muşcaţi de câinele lor, care a fost turbat, au fost trimisi la Institutul antirabic din Cluj.

Au mai fost muşcati de câini vagabonzi şi alţi cetăţeni ai oraşului şi locuitori ai comunelor vecine.

PETROŞANI

PRINDEREA UNOR SPARGATORI. — Noptile trecute, Gh. Bodreg, Iosif Piri şi Ion Solomon, s'au urcat pe acoperişul casei comerciantului Eugen Bieber, din localitate şi, găurind acoperişul, au pătruns în pod, apoi în prăvălie.

Aici au căutat mai întâi bani, dar n'au găsit; apoi au început să adune marfă de tot felul, în saci şi pachete. Când au voit să iasă afară, tot prin acoperiş, cu marfa furată, au fost observaţi de gardianul de serviciu, care a dat imediat alarma.

Mai mulţi gardieni dela poliţia locală, înconjurând casa, au prins pe cei 3 hoţi.

HOT PRINS. — Tânărul Leon Moisan, de fel din Simeria, venind la Petroşani, a furat un rând de haine în valoare de 5000 lei, dela d-na Ana Horvath pe care a încercat să-l vândă în oraş. A fost arestat.

TURDA

SPARGEREA ŞI FURTUL DELA FIRMA „DANCILA". — Miercuri noaptea, necunoscuţi au pătruns în băcănia şi bodega fraţilor Dăncilă, din centrul oraşului, de unde au furat dintr'un saltar al unei mese 3500 lei, mai multe sticle de vin, lichior, şampanie, cuţitele cu care se făcea servici'u, lingurile şi alte lucruri.

Hoţii au intrat printr'o fereastră ce se deschidea în gang, iar celelalte uşi până au ajuns în prăvălie, le-au deschis prin chei false.

ZAPADA. — După zile de adevărată primăvară, Joi a nins toată ziua în oraşul nostru şi în împrejurimi. Aceasta e a treia zăpadă ce o avem în acest an, în regiunea noastră.

ARAD

DISPOZITIUNI PENTRU CARCIUMELE DELA TARA. — Pe baza hotărîrii ministerului de interne, d. col. M. Dobriceanu, prefectul judetului, a dat o ordonanţă prin care dispune că la tară, cârciumile pot fi deschise de la 7 dimineaţa până la 10 seara, iar în zilele de sărbătoare numai dela 12 până la 7 seara. Cârciumarii nu vor putea servi băuturi minorilor sub 16 ani, betivilor indiferent de sex, şi sunt obligaţi să păstreze cea mai desăvârşită ordine şi curăţenie. Sunt opriti de asemeni să dea băutură pe credit, să acorde avansuri sau împrumuturi, să arendeze — ei, soţiile sau copii lor — pământuri sau mosii dela locuitori. Contravenienţii acestor dispoziţiuni vor fi aspru pedepsiţi, iar controlul va fi făcut de către medicii de circumscripţie.

SE VA REDUCE NUMARUL TARGURILOR. — Zilele trecute, am scris că în ultima şedinţă a comisiei interimare a Camerei de industrie şi comerţ s'a discutat şi necesitatea reducerii numărului comunelor cu drept de târg. In sensul celor discutate s'a făcut un memoriu minsterului agriculturii şi domeniilor. Aici s'au luat măsuri ca deziderатul Camerei de comerţ să fie realizat şi ca urmare s'a dat o ordonanţă prin care la prefectura judeţului se va institui o comisiune care să studieze această chestiune.

ANIMALE DE REPRODUCTIE PENTRU CRESCATORI. — D. ing. Pavel Grecu, însoţit de o comisie a Camerei de agricultură a judeţului, a fost la expoziţia agricolă dela Budapesta, de unde a cumpărat mai mulţi tauri şi vieri de rasă pentru crescătorii de vite şi porci din judeţ.

DUMINICA NU SE VA ŢINE TARG ? — Vineri, a început târgul de primăvară al Ardealului, iar comercianţii şi ceilalţi meseriaşi şi industriaşi cari au vent cu mărfuri la târg, s'au adresat primăriei oraşului pentru a li se spune dacă dispoziţia luată de guvern privitor la interzicerea târgurilor în zilele de Duminecă şi sărbători se va aplica şi la a treia zi a târgului de acum, care este Duminică. D. R. Orezeanu, primarul oraşului, a comunicat celor interesaţi, că întrucât guvernul a reglementat această chestiune, Duminică nu se va putea ţine târg. Toate prăvăliile vor fi închise, iar cei veniţi la târg nu îşi vor putea desface marfa adusă. Tot atunci, comercianţii şi industriaşii, veniţi la târg, au fost sfătuiţi să se adreseze ministerului pentru a face o excepţie cu târgul de primăvară al Ardealului, dispoziţia urmând să fie aplicată cu ocazia celorlalte târguri. Sfatul a fost urmat, dar până acum nu se cunoaşte hotărîrea luată de minister.

CURIOZITATEA UNUI MOSNEAG. — Gh. Letay, de 78 ani, şi-a despicat abdomenul cu un cuţit, pentru a vedea care e cauza durerilor. A fost transportat la spital pentru îngrijiri. Starea lui nu e gravă.

JUDICIARE. — Agentul de asigurare Alexandru Rosenfeld din serviciul societăţii „Franco Română", a fost condamnat la 8 luni închisoare, 5000 lei amendă şi 4500 lei despăgubiri, pentru că a prezentat societăţii polite de asigurare false.

—xox—

Conferinţele „Agru"-lui la Dej

31 Martie

In sala festivă a prefecturii s'a ţinut prima conferinţă din ciclul organizat de către despărţământul local al „Asociaţiei generale a românilor uniţi" în Duminicile din postul mare. A conferenţiat părintele Gavril Iagăr, profesor la academia teologică din Cluj. tratând subiectul „Creştinul în faţa vieţii".

Inainte de-a începe conferinţa, d dr. Valeriu Pop, preşedinte „Agru"-lui local a relevat rostul acestor conferinţe prin cari se urmăreşte adâncirea vieţii religioase.

Prezentând numeroasei asistenţe pe distinsul conferenţiar, părintele dr. Gavril Iagăr. acesta şi-a desvoltă frumoasa expunere, arătând că în vâltoarea vieţii de azi, în toate acţiunile noastre să ne orientăm după cuvintele Evangheliei şi să urmăm adevărurile ei, deoarece ele singure ne pot da tăria sufletească şi oţelul în lupta vieţii.

Conferinţa bogată în exemple frumoase şi îndemnuri creştineşti a fost ascultată cu viu interes, iar conferenţiarul răsplătit cu meritate aplauze.

La urmă părintele protopop George Mânzat, în numele credincioşilor, a exprimat conferenţiarului calde mulţumiri pentru instructiva expunere.

In ce priveşte data viitoarelor conferinţe, conducerea „Agru"-lui înştiinţează, că Duminică, 3 Aprilie orele 4 după amiază, va vorbi părintele dr. Avram Cosma, profesor la academia teologică din Cluj despre „Roma Papilor", iar la 10 Aprilie ,orele 7 seara, în sala festivă a prefecturii, va vorbi părintele Adh. Merchz dea „Casa Domnului" din Blaj despre „Sfânta Teresa de Lisieux" cu proiecţiuni.

Preţul abonamentului la ziarul UNIVERSUL este
Lei 750 pe un an
„ 380 pe 6 luni
„ 200 pe 3 luni